

Skjebnen ville at to av Norsk Ornitologisk Forenings æresmedlemmer, Edvard K. Barth og Holger Holgersen, døde på en og samme dag, den 23. april 1996. Med disse har vårt land mistet to av sine mest fremtredende ornitologer, som begge har innlagt seg stor fortjeneste i sitt arbeid for NOF.

Holger Holgersen til minne

Den 23. april 1996 døde Holger Holgersen. Dermed mistet vi den person som uten tvil var den bærende kraft i Norsk Ornitologisk Forening fra starten i 1957 og samfulle tyve år fram i tid. Holger var Stavanger-gutt alle sine dager og ville ha fylt 82 år 30. mai i år.

Holger ble tidlig interessert i den levende natur, spesielt fugl og insekter. Han fikk snart kontakt med legendariske Hans Tho. L. Schaanning og Anders Bernhoft-Osa ved Stavanger Museum og ble tiltrodd den ansvarsfulle oppgaven som ringmerker. Det skjedde lenge før han startet universitetsstudiet i Oslo, der han fullførte embetseksamen med zoologi hovedfag våren 1942.

Etter embetseksamen underviste Holger i noen år som lektor ved St. Svithun Gymnas (1943-48), inntil han i 1949 ble ansatt som konservator og bestyrer av Stavanger Museums naturhistoriske avdeling. I 1947-48 ledet han en vitenskapelig ekspedisjon til Antarktis. Førstekonservator ble han i 1949 og direktør for Stavanger Museum 1958-78. I 1975 ble han utnevnt til æresdoktor ved Universitetet i Bergen og i 1978 til ridder av 1. klasse av St. Olav. I 1981 gikk han av med pensjon.

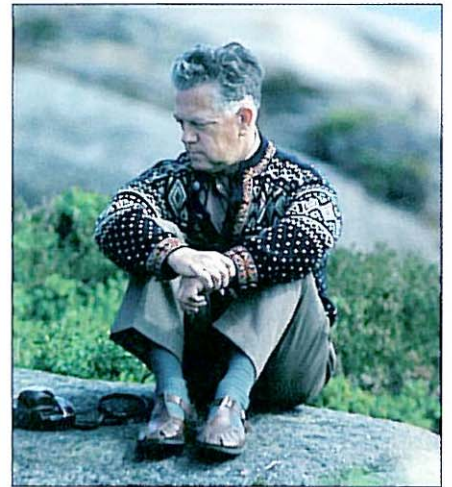
For oss som først og fremst kjente Holger som en fremragende og kunnskapsrik ornitolog virker det kanskje overraskende at hans første publikasjon gjaldt insekter. Men insekter var faktisk Holgers andre hovedinteresse innen zoologien, og som pensjonist viet han seg nesten helt til denne dyregruppen. Det var vel derfor det for oss ornitologer ble så stille omkring Holger etter 1981. Men da hadde han bak seg en lang rekke vitenskapelige artikler innen ornitologi og forlenget opparbeidet seg internasjonal autoritet innen faget.

Som bestyrer av Zoologisk avdeling knyttet han en mengde forbindelser med utenlandske vitenskapelige institusjoner og kunne gjennom byteavtaler berike museets bibliotek med ny litteratur og utvide museumssamlingene betraktelig. Han var en flittig deltaker på internasjonale kongresser og var medlem av den internasjonale ornitologiske komite.

Ringmerking lå Holgers hjerte nær. Han var selv aktiv merker både innen- og utenlands og gjorde etter hvert en stor innsats i organiseringen av norsk og europeisk ringmerking, bl.a. ved opprettelsen av EURING.

Holger var en av initiativtakerne til dannelsen av NOF og må ha en stor del av æren for at foreningen ble stiftet i 1957. Ett av de spørsmål som reiste seg på det konstituerende møtet i Oslo 8. mai 1957 gjaldt opprettelse av eget tidsskrift for foreningen. Medlemstallet (244) var da altfor beskjeden til at foreningen alene kunne løse den økonomiske side av saken. Holger lanserte da et columbi-egg. Han hadde med bidrag fra NAVF utgitt tidsskriftet *Sterna* siden 1951, et forum for diverse småskrifter fra Stavanger Museum. Museet (les Holger) var interessert i et samarbeid med NOF, slik at *Sterna* kunne utkomme med 4 hefter årlig. For NOF var dette selvsagt en kjærkommen løsning, og med Holger som den selvsikre redaktør kom det første heftet av det nye *Sterna* allerede i januar 1958, og de neste 3 hefter i løpet av året.

I de følgende 20 år redigerte Holger *Sterna* på en måte som innga den største respekt. Han var ikke den som belemret redaksjonskomiteens medlemmer med ekstra arbeid. Han behandlet alt det innkomne stoff på egen hånd, skrev selv om mange artikler som var for umodne til å

Holger Holgersen på Store Færder i 25. mai 1974. Foto: Viggo Ree.

kunne trykkes i den foreliggende form og sørget for at heftene kom ut i rett tid. Det var i realiteten et fantastisk enmannsarbeid han nedla til foreningens beste i denne perioden. Det var utvilsomt et stort personlig offer å holde det hele gående gjennom så lang tid. Det meste av hans fritid gikk faktisk med til redaksjonelt arbeid. At det nødvendigvis måtte gå ut over hans vitenskapelige egenproduksjon nevnte han aldri med ett ord. Han hadde imidlertid et lett hode, glimrende hukommelse og en egen evne til å få sakene raskt og effektivt unna. I tillegg til redaktørjobben satt dessuten Holger som styremedlem i foreningen i 19 år (1958-77).

For sin store innsats for NOF ble Holger i 1978 utnevnt til æresmedlem i foreningen.

Holger hadde mange venner blant medlemmene i NOF. Vi vil alle komme til å savne ham dypt.

Vi lyser fred over Holgers minne.

Svein Haftorn